

شایسته سالاری در مدیریت دولتی

مهناز خاتم

دپارتمان علوم انسانی، دانشکده دختران کوثر سیرجان،
دانشگاه فنی و حرفه ای استان کرمان، ایران

سعید خاتم

دپارتمان علوم انسانی، دانشکده پسران شهید کرانی سیرجان،
دانشگاه فنی و حرفه ای استان کرمان، ایران

سرشناسه	خاتم، مهناز
عنوان و نام پدیدآور	شایسته‌سالاری در مدیریت دولتی / مهناز خاتم، سعید خاتم.
مشخصات نشر	کرمان: امید کویر، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۲۰۰ ص.؛ مصور، جدول.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۶۹۲۲۱-۲
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۷۳ - ۱۸۲.
موضوع	اصلاح نظام اداری
موضوع	Civil service reform:
موضوع	اصلاح نظام اداری -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	Civil service reform -- Religious aspects -- Islam:
موضوع	شایستگی (اسلام)
موضوع	(Merit Islam):
موضوع	مدیریت
موضوع	Management:
شماره افزوده	خاتم، سعید، ۱۳۶۳-
رده - ب کنگره	JF۶۰۱:
رده - بندهای	۳۵۳/۵۴۹:
شماره کتابشناسی	۶۲۴۳۳
کد پیگیری	۶۲۴۷۷۴۸:

شایسته‌سالاری در مدیریت دولتی

نویسندگان: مهناز خاتم، سعید خاتم

چاپ: اول ۱۳۹۹

انتشارات: امید کویر

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۹۲-۲۱-۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۴۰,۰۰۰ ریال

آدرس: کرمان، خیابان شریعتی، بعد از کوچه ۱۰، پاساژ سجاد، پلاک ۱۳۴

تلفن: ۳۲۲۶۲۸۲۴ - ۰۳۴ مرکز پخش: ۰۹۱۹۶۶۴۰۶۴۰ www.OmidKavir.ir

فهرست مطالب

۱۱.....	پیش‌گفتار.....
۱۳.....	سخن مؤلف.....

بخش اول: شایسته‌سالاری

۲.....	فصل اول: مبانی شایسته‌سالاری.....
۲.....	شایستگی.....
۳.....	شایسته‌سالاری.....
۸.....	فرایندهای نظام شایسته‌سالارانه.....
۹.....	شایسته‌سالاری: چرا؟.....
۹.....	شایسته‌سالاری: چگونه؟.....
۱۱.....	شایسته‌سالاری: برای چه؟.....
۱۲.....	شایسته‌سالاری: پرورش.....
۱۳.....	شایسته‌سالاری: داری.....
۱۳.....	شایسته‌سالاری: اداری و بستری.....
۱۵.....	شایسته‌سالاری در کشورهای مختلف.....
۱۵.....	سنگاپور.....
۱۶.....	ژاپن.....
۱۷.....	کره جنوبی.....
۱۹.....	رویکردها و الگوهای شایستگی.....
۲۱.....	شایستگی‌های بویاتزیس.....
۲۱.....	شایستگی‌های اسپنسر و اسپنسر.....
۲۱.....	شایستگی‌های شرودر.....
۲۲.....	شایستگی‌های دولیکز و هربرت.....
۲۲.....	شایستگی‌های گلن و بویاتزیس.....
۲۳.....	فصل دوم: شایسته‌سالاری در اندیشه‌های اسلام.....
۲۳.....	شایسته‌سالاری در اندیشه‌های اعتقادی.....
۲۳.....	شایسته‌سالاری در قرآن.....
۲۵.....	معیار شایستگی در قرآن.....

۲۶.....	شایستگی به عنوان سنتی الهی.....
۲۸.....	معیارهای شایستگی از دیدگاه قرآن کریم.....
۲۸.....	ایجابی.....
۲۹.....	سلبی.....
۳۰.....	الف. تعهد.....
۳۲.....	شایستگی‌های سلبی.....
۳۲.....	ب. تخصص.....
۳۲.....	شایستگی‌های ایجابی.....
۳۶.....	شایسته‌سالاری در سیره نبوی(ص).....
۳۸.....	سیره الاری در سیره مدیریتی حضرت علی(ع).....
	م. آماده سازی جامعه و حکومت برای استقرار جانشین پروری مدیران در
۳۹.....	نهج البلاغه.....
۴۰.....	ساختارهای مدیری و کارگزاران نظام اسلامی در نهج البلاغه.....
۴۸.....	عناصر و رهیافت‌های مراحل شایسته‌شناسی در نهج البلاغه.....
۵۲.....	عناصر و رهیافت‌های مراحل شایسته‌گماری در نهج البلاغه.....
۵۴.....	مرحله ارزیابی آینده‌پیش‌بینی جانشین پروری در نهج البلاغه.....
۵۵.....	شیوه‌های نظارت حضرت علی(ع) بر دستگاه اداری و رفتار کارگزاران.....
۵۵.....	الف) نظام ارزیابی عملکرد.....
۵۶.....	ب) تعیین بازرس ویژه و بازرس مخفی.....
۵۶.....	ج) شیوه‌های خودکنترلی.....
۵۷.....	د) نظارت همگانی.....
۵۸.....	شایسته‌سالاری و اهلیت‌گرایی.....
۶۰.....	شایسته‌سالاری در بیان حضرت امام خمینی(ره).....
۶۰.....	شایسته‌سالاری از دیدگاه مقام معظم رهبری (مد ظله).....
۶۱.....	سنجش شایستگی.....
۶۲.....	الگوی مفهوم معیارهای شایسته‌سالاری.....
۶۵.....	فصل سوم: شایسته‌سالاری و بوروکراسی.....
۶۵.....	جنبش بوروکراسی.....
۶۶.....	شرایط تحقق شایسته‌سالاری در بوروکراسی.....
۶۷.....	کارکرد قانونمند نهاد‌های سیاسی.....

۶۷.....	عوامل فرهنگی و اجتماعی
۶۹.....	تئوری بوروکراسی (دیوان سالاری)
۷۱.....	بوروکراسی از نظر ماکس وبر
۷۱.....	ویژگی‌های کلی بوروکراسی
۷۲.....	شرح وظایف مشاغل
۷۲.....	مشخصات بوروکراسی
۷۴.....	ویژگی‌های مثبت بوروکراسی
۷۵.....	ویژگی‌های منفی بوروکراسی
۷۷.....	بوروکراسی از دید بی طرفانه
۷۷.....	عوامل - تن از پیشروان علم مدیریت درباره بوروکراسی
۷۸.....	بوروکراسی - پیدایش شروع قدرت
۸۰.....	برخی از ویژگی‌های سازمانی
۸۱.....	نقد بوروکراسی
۸۵.....	بوروکراسی ایده‌آل

بخش دوم: عدم شایستگی‌های مدیریتی بر مدیریت کوتوله‌ای

۹۰.....	فصل چهارم: بحران مدیریت شایستگی
۹۲.....	مدیریت
۹۶.....	اهمیت مدیریت
۹۹.....	مهارت‌ها و ویژگی‌های فردی مدیران
۱۰۰.....	نقش‌های مدیران
۱۰۱.....	خصوصیات و ویژگی‌های فردی مدیران
۱۰۵.....	شایستگی‌های مدیریتی
۱۰۶.....	شایستگی‌های مدیریتی
۱۰۷.....	ابر شایستگی‌ها
۱۰۷.....	شایستگی‌های منابع انسانی
۱۰۸.....	شایستگی‌های مدیریتی در اروپا
۱۰۹.....	معیارهای شایستگی از دیدگاه دانشمندان مدیریت

فصل پنجم: عدم شایسته‌سالاری	۱۱۳
موانع شایسته‌سالاری در ایران	۱۱۷
سیاست‌زدگی بوروکراسی	۱۱۸
عدم شفافیت در جذب نیرو و نبود شایسته‌سالاری	۱۱۹
عدم وجود فرهنگ کار و تلاش	۱۲۱
گماردن افراد متنفذ در چندین پست حساس مدیریتی بدون توجه به اصل	
شایسته‌سالاری	۱۲۲
شرایط تحقق شایسته‌سالاری	۱۲۲
بوره‌کراسی	۱۲۴

بخش سوم: کوتوله‌پروری

فصل ششم: لایه‌ها و پیامدهای مدیریت کوتوله‌پروری	۱۳۰
مدل‌های مربوط به دشین‌پروری	۱۳۵
مدل ستاره‌ها، منت‌های	۱۳۶
مدل مسیر ارتقای رهبر	۱۳۹
مدل تیم تسریع بایه‌ها	۱۴۰
مدل عملکردی کیم	۱۴۱
مرحله اول: تعیین خط‌مشی	۱۴۲
مرحله دوم: ارزیابی کاندیداها	۱۴۴
مرحله سوم: توسعه کاندیداها	۱۴۶
مرحله چهارم: ارزیابی اثربخشی نظام مدیریت جانشین‌پروری	۱۴۷
آثار کوتوله‌پروری	۱۴۹
راه‌حل‌های برون رفت از بحران توسط مدیران	۱۴۹
مدیران کوتوله و کوتوله‌پروری مدیران	۱۵۰
مشخصات مدیریت‌های کوتوله‌ای	۱۵۱
ویژگی‌های مدیران کوتوله	۱۵۶
برخی دیگر از ویژگی‌های مشترک مدیران کوتوله	۱۶۰
دولت‌ها و مدیریت کوتوله‌ای	۱۶۲
سخنان بزرگان درباره مدیریت کوتوله‌ای	۱۶۳

۱۶۴.....	نهی کوتوله پروری از زبان شیخ اجل سعدی شیرازی
۱۶۵.....	مدل مفهومی کوتوله پروری در بوروکراسی
۱۶۹.....	جمع بندی نهایی
۱۷۳.....	فهرست منابع

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

زیبایی نظام آفرینش در این است که هرچیزی در جای مناسب خودش قرار گرفته است مثلاً یکی از آفریده‌های خداوند چشم است که به حق در جایگاه مناسب و شایسته‌اش قرار داده شده است، به صورتی که اگر در این موقعیت قرار نمی‌اشت، قطعاً این کارایی را نداشت. افراد در سازمان باید نقش چشم را ایفا کنند؛ یعنی همان گونه که خداوند چشم را با توجه به توانایی‌های ویژه آن در جایگاه خاص خودش قرار داده است، مدیران و فرماندهان نیز باید با الهام از این نحو که خاستگاه فراسوی طبیعت را دارد، افراد سازمان را در جای مناسب خودشان قرار دهند تا همچون چشم قلمرو کاری خود را مشاهده کنند و آنچه نادیدنی است آن را ببینند.

یک جامعه شایسته‌سالار جامعه‌ای است که در آن افراد برغم طبقه اجتماعی خود از طریق سخت کوشی ارتقاء می‌یابند. در این جامعه، نژاد، قوم و زمینه‌های اجتماعی، تأثیری بر سرانجام و پیاپی ندارند و هر فرد - جدای از شرایط به دنیا آمدن خود، به گونه واقعی با افراد و اعضای دیگر رقابت می‌کند. در جامعه شایسته‌سالار، برابری فرصت، یک واقعیت است و موانع موفقیت افراد بجز عدم توانایی‌های ذاتی تا آنجا که ممکن است حذف می‌شود و سرانجام این که از پست‌ها و موقعیت‌های موروثی و فامیل بازی در شایسته‌سالاری خبری نیست.